Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0284

Bioloģiskās kontroles līdzekļu ātrākas reģistrācijas un ieviešanas nodrošināšana

Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par bioloģiskās kontroles līdzekļu ātrākas reģistrācijas un ieviešanas nodrošināšanu (2025/2086(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. un 191. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK[1],

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 22. jūnija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgu lietošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2021/2115 (COM(2022)0305),

– ņemot vērā rezolūcijas projektu, ar ko nosaka bioloģiskās kontroles vielu juridisku definīciju un kategorizāciju augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgā lietošanā,

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (COM(2020)0381) un Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas kopīgās apspriedes, kas rīkotas saskaņā ar Reglamenta 59. pantu,

– ņemot vērā Komisijas atbildi uz Padomes 2022. gada 19. decembra

[1] OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

Lēmumu (ES) 2022/2572, ar ko lūdz Komisiju iesniegt pētījumu, kas papildina ietekmes novērtējumu priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgu lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamentam un Padomes Regulu (ES) 2021/2115, un vajadzības gadījumā ierosināt turpmākus pasākumus, ņemot vērā pētījuma rezultātus[2],

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 19. februāra paziņojumu "Lauksaimniecība un pārtika — kādām tām būt? Pievilcīga ES lauksaimniecības un pārtikas nozare, kas kopīgi veidojama nākamo paaudžu labā" (COM(2025)0075),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai[3],

– ņemot vērā 2023. gada 23. novembra rezolūciju par ES Apputeksnētāju iniciatīvas pārskatīšanu — jaunais kurss attiecībā uz apputeksnētājiem[4],

– ņemot vērā ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 2022. gada 19. decembra Lēmumu 15/4 par Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojumu "Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem. ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns" (COM(2021)0400),

– ņemot vērā 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru[5],

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A10-0234/2025),

A. tā kā augu aizsardzības līdzeklis (AAL) ir līdzeklis, kas satur vielu, kura novērš, iznīcina vai kontrolē kaitīgu organismu ("kaitīgs organisms"); tā kā bioloģiskā kontrole ir metode (dabiskas izcelsmes vai, ja sintezēta, identiska dabiskai) kaitīgo organismu un slimību kontrolei, izmantojot citus organismus vai to daļas, bieži apvienojumā ar fiziskiem paņēmieniem, lai izjauktu kaitīgo

---

2 OV L 331, 27.12.2022., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2572/oj.
3 OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj.
4 OV C, C/2024/4227, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4227/oj.
5 OV C 411, 27.11.2020., 48. lpp.

organismu reproduktīvos ciklus vai ierobežotu kultūraugu uzņēmību pret kaitīgajiem organismiem;

B. tā kā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1107/2009 darbīgās vielas ir jāapstiprina ES līmenī, pirms dalībvalstis var atļaut tās saturošus AAL; tā kā pašreizējais aptuveni 420 apstiprināto darbīgo vielu saraksts ietver gan tradicionālās darbīgās vielas, gan aizvien lielāku skaitu bioloģiskās kontroles darbīgo vielu[6]; tā kā Regula (EK) Nr. 1107/2009 attiecas arī uz bioloģiskās kontroles līdzekļu atļaušanu; tā kā paredzams, ka līdz 2028. gadam tiks iesniegti vairāk nekā 100 pieprasījumi par bioloģiskās kontroles līdzekļu apstiprināšanu ES tirgū, un šie pieprasījumi varētu netikt apstiprināti līdz 2031.–2037. gadam; tā kā laiks starp atļaujas pieprasījuma iesniegšanu un bioloģiskās kontroles līdzekļa laišanu tirgū atkarībā no tā klasifikācijas var ilgt līdz 10 vai 15 gadiem; tā kā apstiprināšanas procesa ilgums ietekmē augu aizsardzības risinājumu pieejamību; tā kā, lai arī šiem bioloģiskās kontroles līdzekļiem nav tāds pats riska profils kā tradicionālajiem AAL, dažos gadījumos tie tomēr var radīt riskus[7] un to drošuma un iedarbīguma novērtēšanai ir vajadzīgas piemērotas riska novērtēšanas metodes atbilstīgi līdzekļa iedarbības veidam un pamatīpašībām; tā kā šai prasībai vajadzētu būt samērīgai ar radīto risku un konkurētspējīga, zinātniski pamatota un inovācijai labvēlīga normatīvā vide ir būtiska, lai nodrošinātu gan ilgtspēju, gan produktivitāti ES lauksaimniecības pārtikas nozarē;

C. tā kā bioloģiskajai kontrolei pašlaik nav ES mērogā saskaņotas juridiskās definīcijas;

D. tā kā bioloģiskās kontroles risinājumi var būt darbīgās vielas un aģenti, bezmugurkaulnieku bioloģiskā kontrole, kas kontrolē kaitīgos organismus un slimības, kā arī līdzekļi, kas satur vienu vai vairākas bioloģiskās kontroles darbīgās vielas; tā kā bioloģiskās kontroles risinājumi tiek izmantoti kā daļa no holistiskām augu veselības stratēģijām, kas var apvienot arī preventīvus agronomiskos pasākumus un citas pieejas, lai pēc iespējas palielinātu to efektivitāti un nodrošinātu, ka to izmantošana arī turpmāk ir papildinoša un balstīta uz vajadzībām;

E. tā kā bioloģisko kontroli var veikt, izmantojot: (a) dzīvus makroorganismus un mikroorganismus, b) ķīmiskās signālvielas, c) dabisko avotu ekstraktus, jo īpaši augus un aļģes, un mikroorganismu producētas vielas, d) vielas, kas ir identiskas tām, kuras ražo bioloģiski organismi vai kas ir bioloģisko organismu sastāvdaļas, un e) dabā sastopamas neorganiskas vielas, izņemot smagos metālus un to sāļus;

---

6 https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/eu-pesticides-database_en.

7 Piemēram, invazīvs raksturs vai alergēniskums utt.

F. tā kā bezmugurkaulnieku tipa bioloģiskajai kontrolei, piemēram, derīgu sugu plēsīgajiem kukaiņiem, tai skaitā parazitoīdiem, ērcēm un nematodēm, jau tagad ir būtiska loma integrētās augu aizsardzības un bioloģiskās lauksaimniecības sistēmās; tā kā atšķirībā no vielas saturošiem bioloģiskās kontroles līdzekļiem uz tiem neattiecas Regula (EK) Nr. 1107/2009 un līdz ar to tiem joprojām piemērojami atšķirīgi un sadrumstaloti valstu noteikumi; tā kā uz makroorganismiem attiecināmas ātrākas atļauju piešķiršanas procedūras, vienlaikus saglabājot augstus veselības un vides drošības standartus, palielinātu to pieejamību tirgū un varētu palīdzēt risināt augu veselības problēmas;

G. tā kā bioloģiskās kontroles risinājumi bieži tiek kombinēti, lai veidotu ķīmisko signālvielu, augu ekstraktu vai mikrobu konsorciju maisījumus, kas uzlabo efektivitāti, apkaro vairākus kaitīgos organismus vai slimības un uzlabo vides pielāgojamību, un bieži tiek iekļauti citās kaitīgo organismu kontroles metodēs, piemēram, integrētajā augu aizsardzībā (IAA); tā kā šā iemesla dēļ ne vienmēr ir iespējams vienu ierasto AAL aizstāt ar vienu bioloģiskās kontroles līdzekli;

H. tā kā bioloģiskā kontrole bieži ir saistīta ar zemāku toksiskuma, noturības un vides piesārņojuma līmeni un, ja tiek veltīta pienācīga vērība, var papildināt ierastos augu aizsardzības līdzekļus; tā kā tas dažos gadījumos var palīdzēt lauksaimniekiem samazināt viņu atkarību no ierasto AAL izmantošanas, sniedzot drošus un efektīvus papildu instrumentus, tādējādi veicinot veselīgākas augsnes un samazinot ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ekosistēmām, ūdens kvalitāti, pārtikas ķēdēm un sabiedrības veselību;

I. tā kā bioloģiskās kontroles paātrināta apstrāde un laišana ES tirgū palielinātu pieejamību un sniegtu iespēju cīnīties pret kaitīgo organismu un slimību rezistenci pret pašreizējiem AAL; tā kā tas palīdzētu veicināt ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi un palielināt lauksaimniecības nozares noturību un konkurētspēju, saglabājot lauksaimniekiem pēc iespējas plašāku iespēju klāstu kaitīgo organismu apkarošanā;

J. tā kā Komisija savā 2025. gada redzējumā par lauksaimniecības un pārtikas nozari[8] norāda: “Lai varētu saimniekot dabai labvēlīgā veidā un sasniegt izvirzītos mērķus, lauksaimniekiem vajadzīga modernāka rīkkopa. Tajā samērīgās devās jāiekļauj labāk mērķēts publiskais atbalsts no KLP, investīcijas dabai labvēlīgos risinājumos, vairāk ekonomisko stimulu, personalizētas konsultācijas par pētniecības un inovācijas sasniegumiem un dinamiskāka regulatīvā vide. Par

---

8 Komisijas 2025. gada 19. februāra paziņojums “Lauksaimniecība un pārtika — kādām tām būt? Pievilcīga ES lauksaimniecības un pārtikas nozare, kas kopīgi veidojama nākamo paaudžu labā” (COM(2025)0075).

piemēru var minēt ES vērienīgo ieceri samazināt kaitīgu pesticīdu lietošanu. Tas ir svarīgi gan lauksaimniecības ilgtermiņa noturības, gan dabas un veselības aizsardzības labā. Tomēr alternatīvu — bioloģisku vai inovatīvu zema riska augu aizsardzības līdzekļu — ieviešana nenotiek tikpat ātri kā aktīvo jeb darbīgo vielu izņemšana no ES tirgus. Ja šī tendence turpināsies, tā var ietekmēt ES spēju nodrošināt pārtikas ražošanu. Tāpēc Komisija rūpīgi apsvērs jebkādu turpmāku pesticīdu aizliegšanu, kamēr vēl nav pieejamas alternatīvas. Izņēmums ir situācija, kad attiecīgais pesticīds apdraud cilvēka veselību vai vidi, kura nosaka lauksaimniecības dzīvotspēju.”;

K. tā kā *EFSA* un dalībvalstu kompetentajām iestādēm bieži trūkst īpašo zināšanu, pieredzes un resursu, kas vajadzīgi ar bioloģisko kontroli saistīto pieteikumu apstrādei, jo īpaši mikrobioloģijas jomā; tā kā, lai atvieglotu bioloģiskās kontroles risinājumu ieviešanu tirgū, pamatnostādnēm un datu prasībām būtu jāatbilst minēto risinājumu īpatnībām, izvairoties no pārmērīga sloga un izmaksām, ilgām apstiprināšanas procedūrām un tiesību aktos noteiktiem termiņiem; tā kā ātrākas, cenas ziņā pieejamākas un mazāk sarežģītas atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz bioloģiskās kontroles līdzekļiem varētu palīdzēt piesaistīt vairāk ieguldījumu ES un stiprināt tās vadošo lomu pasaulē ilgtspējīgas augu aizsardzības jomā;

L. tā kā bioloģiskās kontroles līdzekļu efektīva ieviešana bieži ir atkarīga no pielāgotas prakses un tāpēc ir jāturpina investēt apmācībā, infrastruktūrā un konsultatīvajā atbalstā, lai nodrošinātu to sekmīgu ieviešanu;

M. tā kā ES reģistrētie mazie un vidējie bioloģiskās kontroles uzņēmumi veido aptuveni 70 % no ES bioloģiskās kontroles nozares; tā kā šie uzņēmumi ir galvenie ilgtspējīgas inovācijas virzītāji; tā kā AAL (ieskaitot bioloģiskās kontroles līdzekļus) izmantoto darbīgo vielu apstiprināšana ES rada ievērojamas izmaksas un aplēstais kopējais investīciju apmērs, kas aptver datu ģenerēšanu, regulatīvās maksas un valstu atļaujas, ir 1,5–4 miljoni EUR katrai vielai,

Juridiskās definīcijas, darbības joma un principi

1. aicina Komisiju ES līmenī noteikt skaidru juridisko definīciju jēdzienam “bioloģiskās kontroles risinājumi”, kā arī satvaru bioloģiskās kontroles darbīgo vielu paātrinātai apstiprināšanai ES līmenī un bioloģiskās kontroles līdzekļu atļaušanai dalībvalstu līmenī; uzskata, ka šāds satvars būtu jāpapildina ar skaidrām datu prasībām un atjauninātām vadlīnijām, lai uzlabotu juridisko noteiktību, veicinātu ES inovācijas centienus un sekmētu investīcijas ilgtspējīgās alternatīvās; turklāt uzstāj, ka Komisijai būtu jācenšas novērst tirgus sadrumstalotību un samazināt administratīvo slogu;

2. norāda, ka regulatīvā noteiktība atvieglos inovāciju, jo īpaši MVU vidū, un stimulēs konkurētspējīgas ES bioloģiskās kontroles nozares

attīstību; turklāt uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tiesību aktu saskaņotību un konsekvenci ar attiecīgajām ES tiesību normām, tai skaitā Regulu (ES) 2018/848[9], un stratēģijām, kā arī attiecīgā gadījumā paredzēt īpašus noteikumus par bioloģiskās kontroles līdzekļiem;

3. uzsver, ka bioloģiskās kontroles līdzekļiem parasti ir savādāki riska profili nekā ierastajiem ķīmiskajiem AAL, jo atšķiras to īpašības, iedarbības veidi un ekoloģiskā ietekme; tomēr uzsver, ka nav tā, ka tie neradītu risku, tāpēc ir vajadzīgs atbilstošs zinātniski pamatots riska novērtējums; uzsver, ka riska novērtēšanas metodes būtu jāpielāgo bioloģiskās kontroles līdzekļu īpašajām iezīmēm, vienlaikus nodrošinot, ka tiek pienācīgi ņemtas vērā reģionālās agronomiskās īpatnības, kā arī garantējot veselības, nemērķa organismu, bioloģiskās daudzveidības un vides augsta līmeņa aizsardzību saskaņā ar pieeju "Viena veselība" un piesardzības principu; jo īpaši atgādina, ka ir jānovērtē to iespējamā ietekme uz derīgām sugām, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību, arī tad, ja vidē tiek ieviesti dzīvi organismi, piemēram, mikroorganismi, dabiskie ienaidnieki vai sterili kukaiņi vai to daļas;

4. aicina Komisiju tiesību akta priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā izvērtēt pašreizējo riska novērtējumu piemērotību bioloģiskās kontroles darbīgo vielu apstiprināšanā un bioloģiskās kontroles līdzekļu atļaušanā un vajadzības gadījumā izstrādāt pielāgotus riska novērtēšanas protokolus katram bioloģiskās kontroles risinājumam; uzsver, ka bioloģiskās kontroles līdzekļu riska novērtējumiem vienmēr ir jānodrošina mērķtiecīga, atbilstīga un pienācīga riska pārvaldība un veselības un vides aizsardzība augstā līmenī; uzsver, ka atļauju piešķiršanas procedūrās ir jāiekļauj ES līmenī saskaņoti kritēriji, kas attiecas uz ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību, lai novērstu atšķirības starp dalībvalstīm; uzsver, ka šādi bioloģiskās kontroles līdzekļi ir jāapstiprina tikai tad, ja tie atbilst attiecīgajiem apstiprināšanas kritērijiem[10], kas garantē drošu un efektīvu izmantošanu, un ka efektivitātei jābūt zinātniski pārbaudītai un rezultātiem — pieejamiem, vienlaikus gādājot par sensitīvas uzņēmējdarbības informācijas aizsardzību; atgādina, ka procedūras ir jāvienkāršo, lai izvairītos no kavēšanās, kas kaitētu ES novatoriem un lauksaimniekiem; norāda, ka riska novērtēšanas procedūrām vajadzētu būt pārredzamām un skaidrām;

Regulas (EK) Nr. 1107/2009 mērķtiecīga grozīšana

5. aicina Komisiju īsākā termiņā pielāgot pašreizējo Regulu (EK)

---

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj.

10 Piemēram, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1107/2009 4. panta 1. līdz 4. punktā un II pielikuma 3.6. līdz 10. punktā.

Nr. 1107/2009, lai īpaši ņemtu vērā bioloģiskās kontroles darbīgās vielas un bioloģiskās kontroles līdzekļus;

6. atzinīgi vērtē gaidāmo Komisijas izklāstu par Regulas (EK) Nr. 1107/2009 mērķtiecīgu pārskatīšanu kā daļu no paziņotās vienkāršošanas paketes, galveno uzmanību pievēršot bioloģiskajā kontrolē izmantoto darbīgo vielu un tādu līdzekļu apstiprināšanai un atļaušanai, kuri satur tikai minētās darbīgās vielas, lai varētu paātrināt bioloģiskās kontroles līdzekļu pieteikumu izvērtēšanu un lai atvieglotu jau apstiprināto bioloģiskās kontroles darbīgo vielu atļauju atjaunošanas procesu, ar mērķi īstermiņā palielināt pieejamo AAL piedāvājumu un atbalstīt pāreju uz ražošanas sistēmām, kurās izmanto mazāk kaitīgas darbīgās vielas;

Savstarpēja atzīšana

7. mudina dalībvalstis izmantot pašreizējo savstarpējās atzīšanas procedūru saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 40. pantu, lai paātrinātu bioloģiskās kontroles līdzekļu atļaušanu nolūkā stiprināt bioloģiskās kontroles līdzekļu ieviešanu un pieejamību visā ES; aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību 40. panta īstenošanai un izstrādāt turpmākas iniciatīvas, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu tā pilnīgu īstenošanu;

8. norāda, ka mērķtiecīgiem Regulas (EK) Nr. 1107/2009 grozījumiem būtu jāstiprina, jāveicina un jāievieš praksē savstarpējas atzīšanas princips attiecībā uz ES bioloģiskās kontroles atļauju piešķiršanas procedūrām, tādējādi samazinot valstu novērtējumu dublēšanos, bet vienlaikus ievērojot piesardzības principu un vietējo apstākļu atšķirības;

9. aicina Komisiju strādāt pie ceļveža nolūkā panākt tikai bioloģiskās kontroles līdzekļu automātisku savstarpēju atzīšanu un iespēju pieteikumu iesniedzējiem iesniegt vienotu bioloģiskās kontroles līdzekļa dokumentāciju vienlaikus vairākās dalībvalstīs, tajā pašā laikā nodrošinot veselības un vides augsta līmeņa aizsardzību, un apsvērt iespēju izveidot vienotu ES mēroga atļauju piešķiršanas zonu, kas nodrošinātu, ka visā ES tiek pierādāmi ievēroti vieni un tie paši zinātniskie standarti, iedarbīguma kritēriji un drošuma līmeņi; uzsver, ka šāds ceļvedis aizsāktu darbu virzībā uz iespējamu tiesisko regulējumu, par kuru veiktu pamatīgu un stingru ietekmes novērtējumu un kurš būtu jāizveido tikai pēc attiecīgā novērtējuma veikšanas, un kuru varētu izstrādāt pakāpeniski, sākot ar ciešāku sadarbību un datu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un pēc tam racionalizējot bioloģiskās kontroles līdzekļu zonālās novērtēšanas procedūras saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1107/2009, piemēram, uzdodot ziņotājām dalībvalstīm sadarbībā ar citām dalībvalstīm no visām pārējām ģeogrāfiskajām zonām izvērtēt nosacījumus atļaujas piešķiršanai visās ģeogrāfiskajās zonās, lai veidotu savstarpēju uzticēšanos starp kompetentajām valstu

iestādēm un izvairītos no birokrātiskas dublēšanās, veicinātu to, ka lauksaimnieki sāk izmantot ilgtspējīgākus risinājumus, un uzlabotu vienmērīgu piekļuvi tirgum, vienlaikus saglabājot stingrus veselības un vides aizsardzības standartus;

Nelieli lietojumi

10. aicina dalībvalstis atvieglot un vajadzības gadījumā paātrināt tikai atļaujas darbības jomas paplašināšanu AAL, kuri jau ir atļauti un kuru sastāvā ir bioloģiskās kontroles darbīgās vielas, lai aptvertu nelielus lietojumus, cita starpā lielāko daļu kontrolētas vides lauksaimniecības, izņemot, ja kompetentā iestāde ir konstatējusi konkrētu un zinātniski pamatotu risku;

11. aicina Komisiju katrā gadījumā atsevišķi novērtēt ietekmi, arī risku un ieguvumus, ko radītu tikai tādu ALL automātiska darbības jomas paplašināšana, kuri jau ir atļauti un satur bioloģiskās kontroles līdzekļus, lai aptvertu nelielus lietojumus saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 51. pantā paredzētajiem aizsardzības pasākumiem;

12. aicina Komisiju apsvērt iespēju pagarināt bioloģiskās kontroles darbīgo vielu pirmās apstiprināšanas un atļaujas atjaunošanas maksimālo laikposmu līdz 25 gadiem; aicina Komisiju izveidot un uzturēt to bioloģiskās kontroles līdzekļu sarakstu, kuriem, pamatojoties uz to profilu, pamatīpašībām un iedarbības veidu, var piešķirt atļauju ar pagarinātu termiņu līdz 25 gadiem pirmajai atļaujai; uzsver, ka šāds saraksts nedrīkst būt noslēgts, tam jāatspoguļo jaunākie zinātniskie standarti un jāsaglabājas dinamiskam, proti, iekļaušana sarakstā nav uzskatāma par pastāvīgu; aicina Komisiju periodiski pārskatīt un atjaunināt sarakstu, ņemot vērā jaunus datus vai zinātnes sasniegumus; aicina Komisiju izvērtēt iespējamos nosacījumus, saskaņā ar kuriem bioloģiskās kontroles darbīgajām vielām un līdzekļiem, par kuriem ir pierādīts, ka tie nerada risku vai to radītais risks ir niecīgs, varētu piešķirt beztermiņa apstiprinājumu un atļauju;

13. turklāt aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot mehānismu, ar ko konkrētas zema riska bioloģiskās kontroles kategorijas apstiprinātu ES līmenī;

Paātrinātās procedūras

14. iesaka racionalizēt, optimizēt un paātrināt atļauju piešķiršanas procedūru, kā arī atkārtotas atļaušanas, apstiprināšanas un atkārtotas apstiprināšanas procedūras attiecībā uz bioloģiskās kontroles risinājumiem, cita starpā izveidojot paātrinātas procedūras, lai samazinātu nevajadzīgu birokrātisko slogu un labāk ievērotu tiesību aktos noteiktos izvērtēšanas termiņus, vienlaikus pienācīgi novērtējot un pārvaldot saistīto risku;

15. tomēr uzsver, ka saistībā ar jebkuru paātrinātu procedūru bioloģiskās kontroles līdzekļu laišanai tirgū joprojām ir jāveic stingrs zinātnisks novērtējums, arī riska analīze, kas aptver arī nemērķa organismus un iedarbīgumu dažādos attiecīgos klimatiskajos apstākļos;

Pagaidu atļaujas

16. aicina Komisiju saistībā ar tās veikto Regulas (EK) Nr. 1107/2009 pārskatīšanu grozīt 30. pantu, lai apsvērtu pagaidu atļauju iespēju tikai bioloģiskās kontroles AAL, kas atbilst attiecīgajiem pantā izklāstītajiem drošības kritērijiem; uzskata, ka ar nosacījumiem piešķirtās pagaidu atļaujas būtu jāpapildina nepieciešamajai uzraudzībai; atgādina par iedibināto principu, ka gadījumā, ja jauni dati liecina par nepieņemamu risku veselībai vai videi, cita starpā nemērķa sugām, pagaidu atļauja būtu jāpārskata un jāatsauc;

Skats nākotnē: stratēģija, nepilnību analīze un likumdošanas perspektīva ilgākā termiņā

17. prasa Komisijas tiesību akta priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā izvērtēt pašreizējā tiesiskā regulējuma un riska novērtējumu piemērotību bioloģiskās kontroles darbīgo vielu apstiprināšanā un bioloģiskās kontroles līdzekļu atļaušanā, cita starpā attiecībā uz datu prasībām, apstiprināšanas kritērijiem un savstarpēju atzīšanu; prasa pievienotajā ietekmes novērtējumā noteikt jomas, kurās pašreizējo regulu varētu pielāgot, lai tā labāk atbilstu bioloģiskās kontroles risinājumu ieviešanai tirgū, kā aicināts stratēģiskajā dialogā, un nodrošinātu lauksaimnieku vajadzību pēc progresīvāka un visaptverošāka instrumentu kopuma;

18. aicina Komisiju sagatavot visaptverošu bioloģiskās kontroles stratēģiju un instrumentu kopuma novērtējumu, kurā būtu izvērtētas problēmas, kas kultūraugu aizsardzībā varētu rasties nākamajos 10 gados attiecībā uz konkrētām kultūrām, kaitīgajiem organismiem un slimībām, ar mērķi atbalstīt alternatīvu AAL un IAA pasākumu izstrādi, jo īpaši, izmantojot efektīvas un cenas ziņā pieejamas alternatīvas, lai apzinātu nepilnības augu aizsardzībā un prognozētu izņemšanu no tirgus, tādējādi ļaujot lietotājiem plānot pietiekamus pārejas periodus pakāpeniskas izņemšanas no aprites laikā, par mērķi nosakot nākotnes prasībām atbilstošu un mērķderīgu satvaru;

19. aicina Komisiju izskatīt iespēju ilgākā termiņā izstrādāt jaunu atsevišķu bioloģiskās kontroles regulu, tostarp nosacījumus, ar kādiem būtu piemērojama centralizēta pieeja, lai labāk pielāgotu bioloģiskās kontroles risinājumu novērtēšanas, apstiprināšanas un atļaušanas procedūras;

Uzkrājušos pieteikumu apstrāde

20. prasa attiecīgā gadījumā piešķirt pietiekamus resursus, lai atgūtu iekavēto attiecībā uz bioloģiskās kontroles pieteikumu apstrādi,

izveidojot “prioritāro joslu”, ar nosacījumu, ka ir piešķirts īpašs papildu finansējums bioloģiskās kontroles līdzekļu apstiprināšanai saskaņā ar darbīgo vielu un līdzekļu apstiprināšanas un atļaušanas procedūrām atbilstoši Regulai (EK) Nr. 1107/2009, kā arī izvērtēt un atjaunināt apstiprināšanas un atļauju piešķiršanas procedūras, pamatojoties uz zinātnes un tehnikas attīstību; uzsver — lai nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni, bioloģiskās kontroles risinājumu novērtēšanas un atļauju piešķiršanas paātrināšanai nebūtu jāizraisa papildu kavējumi ierasto vielu un AAL riska novērtēšanā un atļauju piešķiršanā vai jāaizkavē tādu vielu un AAL pārskatīšana, kuri bijuši tirgū vairāk nekā 10 gadus;

Atbalsts pieteikumu iesniedzējiem

21. norāda uz pašreizējiem noteikumiem par Eiropas Ķimikāliju aģentūras un Eiropas Zāļu aģentūras sniegto palīdzību pieteikumu iesniedzējiem; aicina dalībvalstis un *EFSA* sniegt tehnisko atbalstu mazo un vidējo uzņēmumu pieteikumu iesniegšanā, jo īpaši pieteikumu sagatavošanas procesā, un vienlaikus piemērot skaidrus aizsardzības pasākumus, lai izvairītos no interešu konfliktiem; aicina *EFSA*, ievērojot iepriekš minēto, izveidot vienas pieturas aģentūru MVU, kas ražo bioloģiskās kontroles līdzekļus, un sniegt skaidrus norādījumus par dokumentācijas sagatavošanu un atbalstu pieteikumu iesniedzējiem, sniedzot paskaidrojumus par datu prasībām un iesniegšanas procedūrām, lai uzlabotu pieteikumu kvalitāti un tādējādi ierobežotu novērtēšanas un atļauju piešķiršanas procesa aizkavēšanos un atvieglotu apstiprinātu bioloģiskās kontroles līdzekļu laišanu ES tirgos;

22. aicina dalībvalstis izveidot bioloģiskās kontroles līdzekļiem pielāgotas un laika ziņā efektīvas, skaidras un viegli saprotamas administratīvās procedūras un riska novērtējumus, kas atbilst minēto līdzekļu iedarbības veidam un īpašībām, kā arī izveidot īpašus palīdzības dienestus;

23. aicina Komisiju steidzami pieņemt atjauninātas vadlīnijas attiecībā uz bioloģiskās kontroles līdzekļiem, lai veicinātu to ieviešanu un uzlabotu konsekvenci visās dalībvalstīs;

Direktīvas 2009/128/EK piemērošana nolūkā veicināt bioloģisko kontroli, arī izmantojot integrēto augu aizsardzību

24. aicina dalībvalstis to valsts rīcības plānos saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK jo īpaši iekļaut plānotos un pieņemtos pasākumus nolūkā uzlabot atļauju piešķiršanas procedūras, ko piemēro bioloģiskās kontroles un citiem zema riska līdzekļiem;

25. turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis sadarbībā ar lauksaimniekiem nodrošināt Direktīvas 2009/128/EK efektīvu īstenošanu, atvieglinot piekļuvi bioloģiskās kontroles līdzekļiem, un palīdzēt lauksaimniekiem ieviest ilgtspējīgāku praksi;

Bioloģiskās kontroles risinājumu potenciāls

26. atzīst, ka bioloģiskās kontroles pieejām ir lielas iespējas samazināt atkarību no ierastajiem AAL; norāda, ka bioloģiskās kontroles risinājumi, ja tiek veltīta pienācīga uzmanība, var papildināt ierastos AAL, tāpēc tie ir noderīgs papildinājums lauksaimniekiem pieejamā plašā un līdzsvarotā instrumentu klāstā līdzās citām kultūraugu aizsardzības metodēm; uzsver, ka bioloģiskās kontroles līdzekļu īpašo iezīmju dēļ tiem ir atšķirīgs riska profils, tāpēc tie var iedarboties mērķēti, tiem ir mazāka ārpusmērķa ietekme un pēcietekme, kas nozīmē, ka tie ir vairāk saderīgi ar IAA un jo īpaši bioloģiskās lauksaimniecības praksi; uzstāj, ka bioloģiskās kontroles plašāka ieviešana tādējādi var būtiski palīdzēt sasniegt ES mērķus vides, pārtikas nodrošinājuma un veselības jomā, vienlaikus saglabājot lauksaimniecības ražīgumu un nodrošinot, ka lauksaimnieki nepaliek bez efektīvām un cenas ziņā pieejamām alternatīvām savu kultūraugu aizsardzībai;

27. norāda, ka bioloģiskās kontroles atļaušanas un ieviešanas veicināšana būtu jāapvieno ar izvērstāku IAA izmantošanu un ar ierastajiem AAL saistīto risku un atkarības no tiem samazināšanu;

28. aicina Komisiju nodrošināt to, ka tiek efektīvi īstenota un izpildīta pesticīdu ilgtspējīga lietošana saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK un Regulu (EK) Nr. 1107/2009, jo īpaši attiecībā uz atļauju pieteikumu savlaicīgu apstrādi un integrēto augu aizsardzību; norāda, ka saskaņā ar integrētu IAA pieeju lauksaimniekiem arī turpmāk ir iespēja izmantot atļautus ierastos līdzekļus, kas atbilst visām veselības un vides drošības prasībām;

Snieguma spēju un resursu izvērtējums

29. aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt savu administratīvo sniegumu un institucionālās spējas, kā arī to resursu atbilstību, kuri piešķirti attiecīgi *EFSA* un attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus; uzsver, ka ir vajadzīgi ieguldījumi dalībvalstu un *EFSA* (atkārtotas) novērtēšanas spējās;

30. aicina Komisiju piešķirt papildu finansējumu, kas vajadzīgs *EFSA* papildu personāla apmācībai un nodarbināšanai, arī attiecībā uz darbiniekiem ar atbilstošām un specializētām zināšanām, un *EFSA* organizatoriskajā struktūrā izveidot īpašus un pietiekamus resursus bioloģiskās kontroles vajadzībām, lai novērstu nepamatotu aizkavēšanos bioloģiskās kontroles darbīgo vielu apstiprināšanas procesā, nodrošinātu pielāgotus novērtējumus un mazinātu sastrēgumposmus; aicina Komisiju veikt atbilstošus turpmākos pasākumus, lai varētu paātrināt apstiprināšanas procedūru un palielināt bioloģiskās kontroles izmantošanu;

Būtisks dalībvalstu finansējums

31. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm tiek iedalīts pietiekams budžets, kas vajadzīgs, lai nepieļautu lieku kavēšanos bioloģiskās kontroles atļauju piešķiršanas procedūrās un lai paātrinātu bioloģiskās kontroles ieviešanu; uzstāj, ka dalībvalstīm būtu jāgarantē, ka attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm ir pietiekams budžets, personāls un speciālās zināšanas, lai savlaicīgi un efektīvi veiktu (atkārtotus) novērtējumus; uzsver ieguvumus, ko sniedz dalībvalstu apmaiņa ar paraugpraksi;

32. tāpat aicina Komisiju ierosināt pasākumus un noteikt mehānismus un resursus, kas ļautu atbalstīt dalībvalstis atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanā; šajā sakarībā ierosina Komisijai izstrādāt visās ES dalībvalstīs piemērojamus norādījumus par nepieciešamajiem un minimālajiem resursiem un spējām, kas vajadzīgi bioloģiskās kontroles līdzekļu novērtēšanai;

Pētniecība un investīcijas

33. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt investīcijas publiskā un privātā sektora pētniecībā un partnerībās nolūkā izstrādāt bioloģiskās kontroles un IAA stratēģijas, cita starpā ar pētniecības centru, universitāšu un reģionālo inovācijas centru starpniecību un šajā nolūkā izmantojot ES inovācijas partnerības un paraugprojektus, ar mērķtiecīgām programmām pievēršot īpašu uzmanību MVU, kā arī nolūkā veicināt konkurētspējīgu vidi, kas dara iespējamu un veicina ES inovāciju un samazina ES lauksaimniecības atkarību;

34. **uzsver to, cik svarīga nākamajās desmitgadēs būs pētniecība un izstrāde bioloģiskās kontroles tehnoloģiju jomā, jo īpaši pētījumi par aizsardzības nepilnību novēršanu saistībā ar konkrētām kultūraugu un kaitīgo organismu vai slimību kombinācijām, kuru gadījumā ir maz alternatīvu risinājumu kaitīgo organismu apkarošanai vai tādu nav vispār, lai inovāciju un regulatīvos centienus virzītu turp, kur tie vajadzīgi visneatliekamāk;**

Lauksaimnieku piekļuve zināšanām

35. norāda, ka bioloģiskās kontroles izmantošana prasa piemērot dažādas pieejas, zināšanu bāzes un prasmju kopumus, jo īpaši attiecībā uz tādu derīgo sugu aprūpi, kuru iedarbība aizsargā kultūraugus; norāda, ka šīs vajadzības jau ir daļēji iekļautas IAA un citās ražošanas sistēmās; tomēr uzsver, ka sadarbībā ar lauksaimniekiem ir jāpapildina zināšanas, apmācība, informācija un praktiski norādījumi par bioloģiskās kontroles līdzekļu efektīvu izmantošanu;

36. norāda, ka attiecībā uz dalībvalstu piekļuvi zināšanām un konsultāciju pakalpojumiem joprojām pastāv lielas atšķirības; prasa konsultācijas par bioloģiskās kontroles iespēju izmantošanu un

piemērošanu piedāvāt kā daļu no pienācīgi nodrošinātām, pastāvīgām un neatkarīgām konsultāciju sistēmām, kurām vajadzētu būt pieejamām visiem lauksaimniekiem;

37. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarbībā ar galalietotājiem nodrošināt digitālu ES platformu, balstoties uz izmēģinājuma projektu "INSIGNIA", kas ietver ilgtermiņā veiktu apputeksnētāju monitoringu, un uz sekmīgo Parlamenta ierosināto izmēģinājuma projektu "IAA rīkkopa lauksaimniekiem", nolūkā izplatīt labu praksi un pārbaudītus bioloģiskās kontroles risinājumus, lai palīdzētu lauksaimniekiem pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par visefektīvāko bioloģiskās kontroles veidu, ņemot vērā kaitīgo organismu populācijas struktūru un augsnes un klimatiskos apstākļus attiecīgajā saimniecībā; turklāt aicina Komisiju popularizēt plašāku instrumentu klāstu, cita starpā padarot šo digitālo platformu par nepārtrauktu, pieejamāku un pastāvīgu iniciatīvu, kas pieejama visās ES valodās, un nodrošināt visu attiecīgo ieinteresēto personu līdzdalību;

38. uzsver, ka ir jāpalielina piekļuve zināšanām, apmācot lauksaimniekus, lai veidotu tehniskās spējas, šajā nolūkā izmantojot demonstrējumu tīklus, vienādranga apmaiņu un vietējo tehnisko atbalstu un stimulus (arī finansiālus), lai veicinātu drošu, efektīvu un plašu bioloģiskās kontroles izmantošanu; atzīst, ka ir lietderīgi uzraudzīt piekļuvi zināšanām un ar bioloģiskās kontroles ieviešanu saistītās paraugprakses izplatīšanu; norāda uz dalībvalstu un ES pašreizējām iespējām līdzfinansēt un veicināt lauksaimnieku apmācību, veicot investīcijas vai sniedzot zinātības izplatīšanas pakalpojumus saimniecību konsultatīvo sistēmu satvarā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku; aicina Komisiju un dalībvalstis sniegt pienācīgu atbalstu apmācībai bioloģiskās kontroles jomā, tehnisko atbalstu un praktiskus norādījumus un apsvērt, kā vislabāk veicināt šādu brīvprātīgu apmācību, lai stimulētu to, ka bioloģisko kontroli un IAA izmanto vairāk lauksaimnieku;

Visu dalībnieku sadarbība

39. aicina stiprināt zinātnisko pētniecību, zināšanu apmaiņu, sadarbību un spēju veidošanu, kurā iesaistītos visi attiecīgie dalībnieki, kas līdzdarbojas bioloģiskās kontroles izstrādes, apstiprināšanas, atļaušanas, ieviešanas un izplatīšanas procesā un IAA īstenošanas paraugpraksē visā ES, kā arī zināšanu un paraugprakses apmaiņas procesā ar partneriem trešās valstīs;

Konsultatīvo sistēmu finansēšana

40. aicina dalībvalstu valsts rīcības plānos iekļaut sīkāku informāciju par konsultatīvās sistēmas finansējumu, kā arī apmācību un spējām bioloģiskās kontroles un IAA jomā; uzsver, ka IAA norādījumu par kultūraugiem un kaitīgajiem organismiem izstrāde un pieejamība

dalībvalstīs joprojām nav konsekventa; aicina dalībvalstis pārskatīt to valsts rīcības plānus nolūkā stiprināt lauksaimnieku piekļuvi tādiem norādījumiem par konkrētiem kultūraugiem un kaitīgajiem organismiem, kas ietver bioloģiskās kontroles iespējas, to iespējamo integrāciju IAA programmās un saderību ar citiem AAL, ja tie ir pieejami un lietderīgi;

Paveiktā uzraudzīšana

41. prasa Komisijai regulāri uzraudzīt bioloģiskās kontroles risinājumu ieviešanu tirgū, pieejamību un cenu pieņemamību;

42. aicina Komisiju uzraudzīt ES un dalībvalstu paveikto bioloģiskās kontroles risinājumu apstiprināšanā un atļaušanā, ņemot vērā pieteikumu skaitu, saistītās administratīvās spējas, darbinieku skaitu un atvēlēto budžetu, un jo īpaši "prioritārās joslas" īstenošanu pēc tās izveides, kad ir piešķirti īpaši papildu resursi bioloģiskās kontroles līdzekļu atļauju piešķiršanai; aicina Komisiju publicēt ziņojumu par konstatēto un iesniegt to Parlamentam un Padomei;

Tālākie reģioni

43. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka ES tālākie reģioni var gūt labumu no bioloģiskās kontroles ieviešanas, nodrošinot, ka atļauju piešķiršanas procedūrās tiek ņemti vērā šo reģionu unikālie agroekoloģiskie apstākļi un kaitīgo organismu profili, kā arī sniedzot mērķētu apmācību, konsultāciju pakalpojumus un finansiālu atbalstu lauksaimniekiem un MVU šajos reģionos; uzstājīgi aicina izstrādāt platformas, kas ietvertu norādījumus un zināšanas par konkrētiem kultūraugiem un kaitīgajiem organismiem un atspoguļotu tālāko reģionu reālo situāciju, lai uzlabotu to piekļuvi drošiem, efektīviem un ilgtspējīgiem bioloģiskās kontroles risinājumiem;

°

° °

44. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.